

Úvodní stránka>Obrátit se na soud>Kde a jak>Náklady

Upozorňujeme, že výchozí [de](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Swipe to change

[němčina](#)

Náklady

Německo

Tato stránka obsahuje informace o nákladech soudního řízení v Německu.

Rodinné právo – rozvod

Rodinné právo – svěření dětí do péče

Rodinné právo – výživné

Obchodní právo – smlouvy

Obchodní právo – odpovědnost

Právní rámec upravující odměny právnických povolání

Advokáti

V Německu působí pouze jeden druh právníckého povolání, a to „advokát“ [*Rechtsanwalt*] a nerozlišuje mezi různými druhy právníků zvaným „barristers“ nebo „solicitors“ apod.

V Německu jsou odměny advokátů účtovány buď v souladu se zákonem o odměňování advokátů [*Rechtsanwaltsvergütungsgesetz*] (RVG), nebo na základě dohody mezi advokátem a klientem. Obecně jsou dohody o odměnách vždy možnou alternativou zákonem stanovených poplatků. Je však třeba brát ohled na ustanovení § 49b Spolkového nařízení o povolání advokáta [*Bundesrechtsanwaltsordnung*] (BRAO) a §§ 3a až 4b zákona o odměňování advokátů. Zejména pokud advokát zastupuje klienta u soudu, dohodnutá odměna nemůže být nižší, než stanoví zákon. Odměna vyšší než předepsaná zákonem může být sjednána kdykoliv.

Přehled odměn připojený k zákonu RVG (příloha 1 RVG) stanoví buď **fixní sazby**, nebo **rámcové sazby** pro jednotlivé úkony. Výše odměny se zpravidla určuje v poměru k **hodnotě nároku**. Rozpětí sazeb na základě hodnoty nároku specifikují maximální a minimální možnou sazbu. Vlastní výše odměn odvozené z hodnoty nároku jsou stanoveny v tabulce odměn (příloha 2 RVG). Příslušná odměna v předepsaném pásmu musí být v každém případě stanovena v souladu se zásadou *ex aequo et bono*, tedy s přihlédnutím ke všem okolnostem, zejména rozsahu a obtížnosti dané práce, důležitosti případu, jakož i příjmu a majetkových poměrů klienta. Pokud advokát nese mimořádné riziko odpovědnosti, může být také tato okolnost zvážena při určení jeho odměny. Rámcové sazby se zákonnými maximálními a minimálními částkami platí v řadě zvláštních oblastí, zejména v trestních věcech a věcech sociálního práva.

Soudní exekutoři

Soudní exekutoři [*Gerichtsvollzieher*] účtují pouze náklady stanovené v **zákoně o nákladech soudních exekutorů** [*Gerichtsvollzieherkostengesetz*] (GvKostG). Pro všechny jednotlivé činnosti vykonávané soudním exekutorem je stanoven **fixní poplatek**.

Fixní náklady

Fixní náklady v občanskoprávním řízení

Fixní náklady stran v občanskoprávním řízení

Soud zpravidla obdrží **poplatek za řízení**, a to na základě **hodnoty nároku**. V **občanskoprávních sporech** se výše poplatku řídí **zákonem o soudních nákladech** [*Gerichtskostengesetz*] (GKG) a **zákonem o soudních nákladech v rodinných věcech** [*Gesetz über Gerichtskosten in Familiensachen*] (FamGKG). Sazby jsou stanoveny v přehledu nákladů (příloha 1 příslušného zákona). Poplatky jsou odvozeny z hodnoty nároků v tabulce poplatků (příloha 2 příslušného zákona). V obecných občanskoprávních věcech a ve věcech týkajících se rodinných sporů, zejména ve věcech výživného, je sazba poplatku **3,0**. V manželských věcech je sazba **2,0** a ve věcech týkajících se dětí, včetně rodičovské péče a úpravy styku dítěte s rodičem, je sazba poplatku **0,5**. Hodnota řízení se určuje takto:

V **manželských věcech** se hodnota řízení stanoví na základě volného uvážení, při zohlednění všech okolností konkrétního případu, zejména rozsahu a závažnosti případu a příjmu a majetkových poměrů manželů. Pokud jde o majetkové poměry, použije se trojnásobek čistého příjmu obou manželů. Soud zpravidla určí hodnotu řízení na základě trojnásobku čistého příjmu.

Ve věcech týkajících se **rodinných sporů** se hodnota zpravidla řídí výší nároku. Ve **věcech výživného** je pro budoucí výši výživného určující výše nárokovaného výživného, nejvýše jedno roční výživné. Připočítají se nedoplatky vzniklé do doby podání žádosti.

Ve **věcech týkajících se dětí**, včetně rodičovské péče a úpravy styku dítěte s rodičem se hodnota řízení rovná částce 3 000 EUR.

Za právní zastoupení u soudu se účtují odměny na základě hodnoty nároku, pokud nebyla uzavřena dohoda o výši odměny. Tato hodnota obvykle odpovídá hodnotě řízení, podle níž se určují soudní poplatky. Zákon o odměňování advokátů (RVG) přesně stanoví, pro jaké řízení lze účtovat jaké odměny a v jakých sazbách. Vlastní výše odměn odvozených z hodnoty nároku jsou stanoveny v příloze 2 zákona RVG. V občanskoprávním řízení prvního stupně advokát obvykle obdrží **odměnu za zastoupení u soudu** ve výši **1,3**násobku sazby a **odměnu za konzultaci** ve výši **1,2**násobku sazby. Za dohodu o **narovnání** v prvním stupni obdrží advokáti rovněž **odměnu za narovnání** ve výši **1,0**násobku sazby.

Fáze občanskoprávního řízení, ve které musí být pevně stanovené náklady zaplacený

V **obecných občanskoprávních věcech**, **věcech výživného** a **věcech manželství** jsou soudní poplatky splatné ihned po **podání žaloby nebo návrhu**. V **rodinných věcech** jsou splatné **na konci** řízení. Není-li dohodnuto jinak, odměna advokáta je obecně splatná po skončení zastoupení. Právní zástupce má nicméně zákonný nárok na zaplacení zálohy.

Fixní náklady v trestním řízení

Fixní náklady v trestním řízení.

V trestních věcech jsou soudní náklady stanoveny a vybírány až poté, co byl vynesen **odsuzující rozsudek**. Výše poplatku se určuje podle uložené sankce a v prvním stupni se pohybuje v rozmezí **140 až 1000 EUR**. Nebyla-li uzavřena dohoda o odměně, mají advokáti bez ohledu na to, zda zastupuje obhajobu nebo jiné zúčastněné strany, nárok na odměnu v rámci stanovených sazeb.

Fáze trestního řízení, ve které musí být pevně stanovené náklady zaplacený

Soudní náklady jsou splatné **po vynesení odsuzujícího rozsudku**. Nemí-li dohodnuto jinak, je odměna advokáta obecně splatná po skončení zastoupení.

Právní zástupce má nicméně zákonný nárok na zaplacení zálohy.

Fixní náklady v řízení v rámci ústavního soudnictví

Fixní náklady stran v řízení v rámci ústavního soudnictví.

Za řízení u Spolkového ústavního soudu [Bundesverfassungsgericht] nejsou vybírány žádné poplatky, s výjimkou případu, kdy byla ústavní stížnost podána neoprávněně (§ 34 zákona o Spolkovém ústavním soudu [Bundesverfassungsgerichtsgesetz]). Zastoupení advokátem je nezbytné pouze v případech, že se koná jednání před Spolkovým ústavním soudem (§ 22 zákona o Spolkovém ústavním soudu).

Fáze ústavněprávního řízení, ve které musí být pevně stanovené náklady zaplacený

Nemí-li dohodnuto jinak, odměna právního zástupce je obecně splatná **po skončení zastoupení**. Právní zástupce má nicméně zákonný nárok na zaplacení zálohy.

Předběžné informace, které musí uvést právní zástupci

Práva a povinnosti stran

Advokáti jsou povinni poskytnout klientům **úplné informace a rady** a musí jim navrhnout nejbezpečnější a nejméně riskantní prostředky k dosažení požadovaného cíle. Rovněž musí upozornit na **veškerá s věcí související rizika**, aby se klienti mohli rozhodnout na základě dostatečných informací. Rozsah poskytnutých informací závisí na posouzení advokáta podle toho, co je pro klienta nezbytné vědět. Advokáti musí **na otázky svých klientů odpovídat úplně a pravdivě**. Před zahájením soudního řízení musí advokát klientovi objasnit vyhlídky a rizika spojené s vedením soudního sporu. Ty zahrnují jak rizika nákladů na soudní řízení, tak i vyhlídky na úspěch.

Advokáti mají **zvláštní povinnosti poskytnout informace** v následujících případech:

Jestliže odměna advokáta vychází z **hodnoty nároku**, je advokát povinen na tuto skutečnost upozornit před převzetím zastoupení (§ 49 písm. b) odst. 5 Spolkového nařízení o povolání advokáta).

Je-li uzavřena **dohoda ohledně odměny advokáta**, musí advokát upozornit na skutečnost, že v případě přiznání náhrady nákladů řízení budou nahrazeny pouze zákonné odměny (§ 3 písm. a) odst. 1 třetí věta zákona o odměňování advokátů).

Pokud se advokát s klientem dohodne, že mu bude uhrazena **odměna prostřednictvím odvození podílu na předmětu věci**, advokát musí klienta upozornit, že tato dohoda nemá vliv na žádné další náklady, které bude klient případně povinen uhradit (§ 4 písm. a) odst. 3 druhá věta zákona o odměňování advokátů).

Před uzavřením dohody o zastupování klienta v řízení u **pracovního soudu** musí advokát klienta upozornit, že náklady advokáta nejsou předmětem náhrady nákladů řízení (§ 12 písm. a) odst. 1 druhá věta zákona o pracovních soudech [Arbeitsgerichtsgesetz]).

Způsob stanovení nákladů – právní základ

Kde najdu informace o právních základech pro stanovení nákladů v Německu?

Znění zákonů upravujících náklady lze koupit v knihkupectví a jejich aktuální verze jsou zdarma dostupné na internetu.

V jakém jazyce lze získat informace o právních základech nákladů v Německu?

Informace jsou v němčině.

Kde lze nalézt další informace o nákladech?

Online informace o nákladech

Aktuální verze zákonů jsou přístupné na oficiálních internetových stránkách spolkového ministerstva spravedlnosti a ochrany spotřebitele [Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz]. Různé zákony upravující náklady si lze stáhnout zadáním příslušné zkratky (GKG, FamGKG, GvKostG a RVG).

Kde lze najít informace o průměrné době trvání různých řízení?

Spolkový statistický úřad [Statistisches Bundesamt] vydává **ročně řadu statistických publikací** o výkonu práva. **Řada 10, dílčí řada 2.1** například obsahuje údaje o **době trvání občanskoprávních řízení v celém Německu**, rozdělené podle jednotlivých *spolkových zemí* a jednotlivých oblastí vrchních krajských soudů [Oberlandesgericht]. Samostatné údaje jsou uváděny jednak pro okresní soudy [Amtsgerichte] a krajské soudy [Landgerichte], tak i vrchní krajské soudy, a stejně tak údaje o řízení na prvním a druhém stupni. Tato řada neuvádí statistické údaje o délce trvání soudního řízení z hlediska různých druhů řešených věcí.

Kde lze nalézt informace o průměrných celkových nákladech konkrétního druhu řízení?

K dostání jsou knihy, které uvádějí **průměrné nákladové riziko občanskoprávního řízení**.

Daň z přidané hodnoty

Kde lze nalézt informace o dani z přidané hodnoty? Jaké jsou sazby?

Soudy a soudní exekutoři nejsou plátcí DPH. Advokáti musí účtovat DPH ve výši 19 %. Je účtována zvlášť jako náklad a není zahrnuta do jejich odměny.

Právní pomoc

Platná hranice příjmů v oblasti civilního soudnictví

Právní pomoc je poskytnuta na požádání každé osobě, která v závislosti na svých osobních nebo ekonomických poměrech nemůže uhradit náklady na řízení vůbec nebo jen částečně nebo jen ve splátkách. Zamýšlená žaloba nebo obhajoba však musí mít přiměřenou naději na úspěch a nesmí budit dojem lehkovážnosti. Strany sporu však musí využít své vlastní zdroje, pokud je to přiměřené. V závislosti na příjmu může být právní pomoc straně poskytnuta buď jako **podpora v plném rozsahu bez povinnosti vrácení**, nebo s **povinností jejího vrácení formou splátek**. Spolkové ministerstvo spravedlnosti a ochrany spotřebitele vydalo brožuru s názvem *Beratungshilfe und Prozesskostenhilfe* („Právní rady a právní pomoc“), která odpovídá na nejčastěji kladené otázky a doplňuje je příklady

Platná hranice příjmů pro obviněné v trestním řízení

Příjmové limity **se nevztahují** na podezřelý nebo obviněný v trestním řízení. Právní pomoc se řídí jinými kritérii.

Platná hranice příjmů pro oběti v trestním řízení

Poskytnutí pomoci podléhá **příjmovým prahům**. Ty jsou pružné a určují se vzhledem k předpokládaným nákladům ve věci a sociální situaci žalobce (vyživovací povinnosti, náklady na bydlení). Právní pomoc se rovněž poskytuje také s povinností jejího **vrácení formou splátek**.

Jiné podmínky spojené s přiznáním právní pomoci obětem trestných činů

Oběti určitých závažných trestných činů mohou bez ohledu na své finanční poměry požádat o bezplatné právní poradenství.

Jiné podmínky spojené s přiznáním právní pomoci obviněným

Právní pomoc podezřelým/obviněným (přidělení soudem jmenovaného obhájce) nepodléhá příjmovým limitům, ale určitým právním **podmínkám**. Ty se vztahují především k závažnosti trestného činu, k hrozbě určitých právních následků (například zákaz výkonu povolání nebo ústavní léčba v psychiatrickém či neurologickém zařízení), otázce, zda se obviněný nachází ve vyšetřovací vazbě nebo je subjektem řízení během ochranné vazby, vyloučení předchozího obhájce z řízení, složitosti skutkového a právního stavu nebo otázky, zda je obžalovaný schopen se sám obhajovat či nikoliv.

Soudní řízení osvobozená od poplatků

Podle § 183 zákona o sociálních soudech [Sozialgerichtsgesetz] (SGG) řízení před sociálními soudy [Sozialgerichte] **nezahrnuje žádné náklady pro osoby, které mají nárok na dávky** (tj. pojištěnce, osoby pobírající dávky včetně příjemců pozůstalostního důchodu, osoby se zdravotním postižením a jejich nástupce, pokud se účastní soudního řízení jako žalobci nebo žalovaní). Žalobci a žalovaní, kteří nespádají do kategorií uvedených v § 183 SGG, musí uhradit **poplatek** podle § 184 SGG (150 EUR za řízení u sociálních soudů, 225 EUR za řízení u krajských sociálních soudů [Landessozialgerichte], 300 EUR za řízení u Spolkových sociálních soudů [Bundessozialgericht]). § 197a SGG stanoví odchylku od těchto zvláštních pravidel, podle níž se náklady obvykle splatné podle zákona o soudních nákladech použijí i v řízení u sociálních soudů, pokud žalobce ani žalovaný v dané věci nepatří mezi osoby uvedené v § 183 SGG.

V **trestním řízení** platí následující podmínky: pokud je obžalovaný zproštěn viny, zahájení hlavního líčení je odloženo nebo se řízení zastaví, jsou náklady (veřejné výdaje) a náklady nutně vzniklé obviněnému/obžalovanému obecně uhrazeny z veřejných prostředků.

Kdy musí neúspěšná strana nahradit náklady řízení straně, která uspěla?

Neúspěšná strana musí druhé straně nahradit náklady řízení v takové míře, v níž byly nezbytné k řádnému vymáhání práva a obrany; k tomu náleží **zákonná odměna a výdaje právního zástupce strany**, která uspěla, **cestovní náklady**, této strany, jakož i **ušlý zisk** způsobený dostavením se k soudu.

Odměny znalců

Soudem povolaní znalci jsou **odměňováni na základě hodinové sazby**. Odměna je stanovena zákonem o soudních odměnách a náhradách [Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz] (JVEG) a hradí ji účastníci řízení.

Náklady na znalce, kterého **soukromě** pověřila některá ze stran v přípravě na **soudní spor**, **nejsou součástí nákladů řízení**, o jejichž náhradě se rozhoduje v rozsudku. Náhrada těchto nákladů proto musí být **požadována zvlášť**. Jestliže strana pověřila znalce, aby jí během právního sporu poskytoval poradenství, závisí náhrada na tom, zda poradenství bylo v daném případě nezbytné. Náklady na znalce povolaného soudem za účelem znalecké výpovědi hradí strana, která neměla ve věci úspěch, nebo v případě, že strany dosáhly pouze částečného úspěchu, nesou obě svůj díl nákladů podle poměrného rozsahu svého úspěchu či neúspěchu.

Odměny překladatelů a tlumočnicků

Tlumočníci a překladatelé **povolaní soudem** obdrží odměnu stanovenou zákonem o soudních odměnách a náhradách. Tlumočníci jsou odměňováni na základě **hodinové sazby** a překladatelé dostávají **odměnu za řádek**.

V **trestním řízení** jsou náklady na tlumočení a překlad pro obžalované nebo zúčastněné strany, za předpokladu jejich nezbytnosti pro obhajobu nebo výkon procesních práv, běžně hrazeny z veřejných prostředků.

Související odkazy

[Spolkové ministerstvo spravedlnosti a ochrany spotřebitelů](#)

[Mediační tým Asociace německých advokátů](#)

[Spolková asociace rodinné mediace](#)

[Spolková asociace mediace](#)

[Spolkový svaz pro mediaci v hospodářském a pracovním prostředí](#)

[Centrála pro mediaci \(CfM\)](#)

[Ombudsman soukromých bank](#)

[Ombudsman veřejných bank](#)

[Smírčí rada Německé centrální banky](#)

[Ombudsman Skupiny německých družstevních bank](#)

[Ombudsmanka soukromých stavebních spořitelů](#)

[Ombudsman krajských stavebních spořitelů](#)

[Poradní výbory a smírčí rady Německé lékařské komory](#)

[Smírčí rada pro mobilitu](#)

[Turistická smírčí rada](#)

[Smírčí rada pro místní dopravu Severního Porýní - Vestfálska](#)

[Ombudsman v oblasti soukromého pojištění nemoci a pro případ odkázanosti](#)

[Smírčí rada Německé spolkové asociace provozovatelů pohřebních služeb](#)

[Smírčí rada Agentury spolkových sítí](#)

[Ombudsman pro nemovitosti v Německé asociaci nemovitostí](#)

[Smírčí rady obchodních a průmyslových komor](#)

[Dohadovací výbor v oblasti práva týkajícího se honorářů a zadávání veřejných zakázek](#)

[Ústřední německá asociace automobilového průmyslu](#)

[Aktuální verze zákonů](#)

Související dokumenty

[Zpráva Německa ke Studii transparentnosti nákladů](#)  (565 Kb) 

Poslední aktualizace: 06/09/2023

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Case Study 1 – Family law – Divorce – Germany

In this case study on family law (divorce), Member States were asked to advise the party filing for divorce on litigation costs in the following situations:

Case A – National situation: a couple gets married. Later they separate and agree to a divorce.

Case B – Transnational situation: Two nationals from Member State A marry in Member State A. After the wedding, the couple move to another Member State (Member State B) where they establish their residence. Shortly thereafter, the couple separates, with the wife returning to Member State A and the husband remaining in Member State B. The couple agrees to a divorce. Shortly after her return to Member State A, the wife files for a divorce before the courts of Member State B.

Costs in Germany

Costs for court and appeals

	Court	Appeals
--	-------	---------

Case study		
	Initial court fees	Initial court fees
Case A	Depends on income and assets.	Depends on income and assets.
Case B	Depends on income and assets.	Depends on income and assets.

Costs for lawyers

Case study	Lawyer
	Average costs
Case A	Depends on income and assets.
Case B	Depends on income and assets.

Costs for witness compensation and pledge or security

Case study	Witness compensation	Pledge or security
	Are witnesses compensated?	Does this exist and when and how is it used?
Case A	Yes, but witnesses are not normally required.	No
Case B	Yes, but witnesses are not normally required.	No

Costs for legal aid and other reimbursement

Case study	Legal aid	Reimbursement		
	When and under which conditions is it applicable?	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	If reimbursement is not total what is percentage in general?	Are there instances when legal aid should be reimbursed to the legal aid organisation?
Case A	Depends on income and assets.	Yes	Half	If the person's income and financial circumstances improve and in the case of payment by instalments.
Case B				

Costs for translation and interpretation

Case study	Translation		Interpretation		Other costs specific to cross-border disputes?
	When and under which conditions is it necessary?	Approximate costs?	When and under which conditions is it necessary?	Approximate costs?	Description
Case A					
Case B	At the court's discretion.	Usually EUR 1.55 per 55 keystrokes, plus expenses and turnover tax.	At the court's discretion.	EUR 70 per hour, plus expenses and turnover tax.	Service of documents abroad.

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case Study 2 – Family law – Custody of children – Germany

In this case study on family law (custody of children), Member States were asked to advise the suing party on litigation costs in the following situations:

Case A – National situation: a couple have lived together unmarried for a number of years. They have a 3-year-old child at the time they separate. A court grants custody of the child to the mother and right of access to the father. The mother sues to limit the father's right of access.

Case B – Cross-border situation where you are a lawyer in Member State A: a couple have lived together unmarried in Member State B for a number of years. They have a child together but separate immediately after the birth of their child. A court in Member State B grants custody of the child to the mother and right of access to the father. The mother and child move to another Member State (Member State A) with the court's authorisation, while the father remains in Member State B. A few years later, the mother takes legal action in Member State A to change the father's right of access.

Costs in Germany

Costs of proceedings at first instance or appeal or for alternative dispute resolution

Case study	Proceedings at first instance	Appeal
	Initial costs of proceedings	Initial costs of proceedings
Case A	EUR 54.00	Appeal: EUR 108.00 Appeal on point of law: EUR 162.00

Case B	EUR 54.00	Appeal: EUR 108.00 Appeal on point of law: EUR 162.00
---------------	-----------	--

Lawyer, bailiff and expert fees

Case study	Lawyer		Expert	
	Is there a requirement for legal representation?	Average costs	Is there a requirement to call an expert?	Costs
Case A	No	First instance: EUR 622.00	At the court's discretion	EUR 100.00 per hour, plus expenses and VAT
Case B	No	First instance: EUR 622.00	At the court's discretion	EUR 100.00 per hour, plus expenses and VAT

Cost of covering witnesses' expenses

Case study	Witnesses' expenses	
	Are witnesses entitled to reimbursement of their expenses?	Costs
Case A	Yes	Up to EUR 21 per hour for earnings lost, plus travel and other expenses
Case B	Yes	Up to EUR 21 per hour for earnings lost, plus travel and other expenses

Costs of legal aid and reimbursement of other expenses

Case study	Legal aid	Reimbursement	
	What are the conditions?	Can the prevailing party request the award of litigation costs?	Are there instances where legal aid must be paid back?
Case A	Depending on income and assets	Yes	If the person's income and financial situation improve and in the case of payment by instalments.
Case B	Depending on income and assets	Yes	If the person's income and financial situation improve and in the case of payment by instalments.

Translation and interpretation costs

Case study	Translation		Interpretation		Are there other costs relating to cross-border disputes?	
	When and on what conditions is translation required?	Approximate cost	When and on what conditions is interpretation required?	Approximate cost	Description	Approximate cost
Case A						
Case B	At the court's discretion	In most cases EUR 1.55 per 55 characters, plus expenses and VAT	At the court's discretion	EUR 70 per hour, plus expenses and VAT	Costs of serving documents abroad	

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case Study 3 – Family law – Maintenance – Germany

In this case study on family law (maintenance), Member States were asked to advise the suing party on litigation costs in the following situations:

Case A – National situation: a couple have lived together unmarried for a number of years. They have a 3-year-old child at the time they separate. The court grants custody of the child to the mother. The only point of disagreement concerns the amount to be paid by the father to the mother for the child's maintenance and upbringing. The mother sues with respect to this.

Case B – Cross-border situation where you are a lawyer in Member State A: a couple have lived together unmarried in Member State B for a number of years. They have a 3-year-old child at the time they separate. A court in Member State B grants custody of the child to the mother. With the agreement of the father, the mother and the child move to live in another Member State (Member State A) where they take up their residence.

The only point of disagreement concerns the amount to be paid by the father to the mother for the child's maintenance and upbringing. The mother sues with respect to this in Member State A.

Costs in Germany

Costs of proceedings at first instance or appeal

Case study	Proceedings at first instance	Appeal
	Initial court fees	Initial court fees

Case A	Depends on amount of maintenance claimed	Depends on amount of maintenance claimed
Case B	Depends on amount of maintenance claimed	Depends on amount of maintenance claimed

Lawyer, bailiff and expert fees

Case study	Lawyer		Bailiff		Expert	
	Is there a requirement for legal representation?	Average costs	Is there a requirement for a bailiff to be involved?	Costs following judgment	Is there a requirement to call an expert?	Costs
Case A	Yes	Depends on amount of maintenance claimed	No	Depends on type of enforcement measure	At the court's discretion	Based on hourly rates. Levels vary according to area of activity, but the maximum rate is EUR 100, plus expenses and VAT
Case B	Yes	Depends on amount of maintenance claimed	No	Depends on type of enforcement measure	At the court's discretion	Based on hourly rates. Levels vary according to area of activity, but the maximum rate is EUR 100, plus expenses and VAT

Cost of covering witnesses' expenses

Case study	Witnesses' expenses	
	Are witnesses entitled to reimbursement of their expenses?	Costs
Case A	Yes	Up to EUR 17 per hour for earnings lost plus travel and other expenses
Case B	Yes	Up to EUR 17 per hour for earnings lost plus travel and other expenses

Costs of legal aid and reimbursement of other expenses

Case study	Legal aid	Reimbursement	
	What are the conditions?	Can the prevailing party request the award of litigation costs?	Are there instances where legal aid must be paid back?
Case A	Depending on income and assets	Yes	If the person's income and financial situation improve and in the case of payment by instalments.
Case B	Depending on income and assets	Yes	If the person's income and financial situation improve and in the case of payment by instalments.

Translation and interpretation costs

Case study	Translation		Interpretation		Are there other costs relating to cross-border disputes?

	When and on what conditions is translation required?	Approximate cost	When and on what conditions is interpretation required?	Approximate cost	Description
Case A					
Case B	At the court's discretion	Generally EUR 1.55 per 55 characters, plus expenses and VAT	At the court's discretion	EUR 70 per hour, plus expenses and VAT	Costs of serving documents abroad

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case Study 4 – Commercial law – Contracts – Germany

In these case studies on commercial law (contracts), Member States were asked to advise the seller on the costs of proceedings in the following situations:

Case A – National situation: a company delivers goods worth EUR 20 000. The seller is not paid because the buyer considers that the goods do not correspond to what was agreed.

The seller decides to sue for full payment.

Case B – Cross-border situation: a company based in Member State B delivers goods worth EUR 20 000 to a buyer in Member State A. The contract is written in the language of Member State B and falls under its jurisdiction. The buyer in Member State A refuses to pay because, in their opinion, the goods do not correspond to what was agreed. The seller decides to sue for full payment in Member State A on the basis of the contract entered into with the buyer.

Costs in Germany

Costs of proceedings at first instance or appeal

Case study	Proceedings at first instance	Appeal
	Initial court fees	Initial court fees
Case A	EUR 1 035.00	Appeal: EUR 1 380.00 Appeal on point of law: EUR 1 725.00
Case B	EUR 1 035.00	Appeal: EUR 1 380.00 EUR 1 725.00

Lawyer, bailiff and expert fees

Case study	Lawyer		Bailiff		Expert	
	Is there a requirement for legal representation?	Average costs	Is there a requirement for a bailiff to be involved?	Costs following judgment	Is there a requirement to call an expert?	Costs
Case A	Yes	First instance: EUR 2 231	No	Depends on type of enforcement measure	No	Based on hourly rates. Levels vary according to area of activity, but the maximum rate is EUR 125, plus expenses and VAT
Case B	Yes	First instance: EUR 2 231	No		No	Based on hourly rates. Levels vary according to area of activity, but the maximum rate is EUR 125, plus expenses and VAT

Cost of covering witnesses' expenses

Case study	Witnesses' expenses	
	Are witnesses entitled to reimbursement of their expenses?	Costs
Case A	Yes	Up to EUR 21 per hour for earnings lost, plus travel and other expenses
Case B	Yes	Up to EUR 21 per hour for earnings lost, plus travel and other expenses

Costs of legal aid and reimbursement of other expenses

Case study	Legal aid			Reimbursement		

	When and on what conditions can legal aid be awarded?	When is legal aid awarded in full?	What are the conditions?	Can the prevailing party request the award of litigation costs?	What costs are not eligible for reimbursement?	Are there instances where legal aid must be paid back?
Case A	As a rule no legal aid is awarded to legal persons established outside the EU. General requirements: The party must be in a precarious financial situation (without income or assets), and the legal action must have reasonable prospects of success and must not appear to be vexatious.	If the disposable income of the party without income or assets does not exceed EUR 15 after deduction of certain basic allowances received by them or their family members and of housing and heating costs. Legal aid may also be granted in full in other cases, but must be reimbursed by instalments. The amount of the instalment depends on the disposable income.	1. On application (no lawyer required in order to apply) 2. Procedure still ongoing 3. See also column 1.	Yes, to the extent that they won	Costs not essential to their own legal action or defence	See column 2
Case B	See case A above	See case A above	See case A above	See case A above	See case A above	See case A above

Translation and interpretation costs

Case study	Translation		Interpretation		Are there other costs relating to cross-border disputes?
	When and on what conditions is translation required?	Approximate cost	When and on what conditions is interpretation required?	Approximate cost	Description
Case A					
Case B	In principle all written submissions to the court and all documentary evidence must be translated. The court may decide that the documents need not be translated if all the judges dealing with the case understand the language in question.	In most cases EUR 1.55 per 55 characters, plus expenses and VAT	The language of the courts is German. It may be decided to dispense with interpretation if all those present have a good command of the foreign language in question.	EUR 70 per hour, plus expenses and VAT	Costs of serving documents abroad

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case Study 5 – Commercial law – Liability – Germany

In this case study on commercial law (liability), Member States were asked to advise the customer on litigation costs in the following situations:

Case A – National situation: a heating equipment manufacturer delivers a heating appliance to an installer. The installer sells the appliance to a customer and installs it in the customer's house. A fire breaks out shortly afterwards. Each of the parties (manufacturer, installer and end customer) is insured. The cause of the fire is disputed. Nobody wants to compensate the customer.

The customer decides to sue the heating equipment manufacturer, the installer and the insurance company for damages.

Case B – Cross-border situation: a heating equipment manufacturer in Member State B delivers a heating appliance to an installer in Member State C. The installer sells the appliance to a customer and installs it in the customer's house in Member State A. A fire breaks out shortly afterwards. Each of the parties (manufacturer, installer and end customer) is insured by an insurance company in their own Member State. The cause of the fire is disputed. Nobody wants to compensate the customer.

The customer decides to sue the heating equipment manufacturer, the installer and the insurance company in Member State A for damages in that Member State.

Costs in Germany

Costs of proceedings at first instance or appeal

Case study	Proceedings at first instance	Appeal
	Initial court fees	Initial court fees
Case A	Depends on level of damages claimed	Depends on level of damages claimed
Case B	Depends on level of damages claimed	Depends on level of damages claimed

Lawyer, bailiff and expert fees

Case study	Lawyer	Bailiff	Expert

	Is there a requirement for legal representation?	Average costs	Is there a requirement for a bailiff to be involved?	Costs following judgment	Is there a requirement to call an expert?	Costs
Case A	Yes	Depends on amount of claim	No	Depends on type of enforcement measure	Not required by law – it is up to the court to decide whether an expert is necessary	Based on hourly rates. Levels vary according to area of activity, but the maximum rate is EUR 125, plus expenses and VAT
Case B	Yes	Depends on amount of claim	No	Depends on type of enforcement measure	See above	Based on hourly rates. Levels vary according to area of activity, but the maximum rate is EUR 125, plus expenses and VAT

Cost of covering witnesses' expenses

Case study	Witnesses' expenses	
	Are witnesses entitled to reimbursement of their expenses?	Costs
Case A	Yes	Up to EUR 21 per hour for earnings lost, plus travel and other expenses
Case B	Yes	Up to EUR 21 per hour for earnings lost, plus travel and other expenses

Costs of legal aid and reimbursement of other expenses

Case study	Legal aid			Reimbursement		
	When and on what conditions can legal aid be awarded?	When is legal aid awarded in full?	What are the conditions?	Can the prevailing party request the award of litigation costs?	What costs are not eligible for reimbursement?	Are there instances where legal aid must be paid back?
Case A	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above
Case B	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above

Costs of translation and interpretation

Case study	Translation		Interpretation		Are there other costs relating to cross-border disputes?
	When and on what conditions is translation required?	Approximate cost	When and on what conditions is interpretation required?	Approximate cost	Description
Case A					
Case B	See case study 4 above	In most cases EUR 1.55 per 55 characters, plus expenses and VAT	See case study 4 above	EUR 70 per hour, plus expenses and VAT	Costs of serving documents abroad

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.